

קול קורא ונהלים להגשת בקשות למענקים לחקר תחום המוגבלויות :

שכלית התפתחותית, חושית, פיזית
והנמכה קוגניטיבית (מחקר/פוסט דוקטורט/
דוקטורט/תזה) לשנת 2025

תאריך עדכון : 26.08.24

מנהלת תחום: שרון גנות | sganot@kshalem.org.il
מנהלנית תחום: אפרת מידני | efrat@kshalem.org.il

"כל הלומד מדעים ואינו משמש לתועלת אחרים – דומה לאדם החורש ואינו זורע". (סעדי)

קרן שלם שואפת לקדם ולשפר באופן מתמיד את השירותים הניתנים לאדם עם מוגבלות ולכן רואה לנכון לסייע ולעודד את הרחבת החקר בתחום, פיתוח הידע והפצתו בקרב אנשי המקצוע העוסקים בכך.

החל משנת 2024 הקרן תומכת במחקר גם בתחומי מוגבלות חושית, פיזית והנמכה קוגניטיבית, בנוסף לתחום מוגבלות שכלית התפתחותית

וועדת המחקר של קרן שלם מזמינה חוקרים וסטודנטים לתואר שני, שלישי או תלמידי פוסט דוקטורט בארץ, להגיש לקרן שלם הצעות מחקר בתחום המוגבלות המקדמות את הידע, הטיפול ואיכות החיים של אנשים המאובחנים על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי עם מוגבלות שכלית התפתחותית, חושית, פיזית והנמכה קוגניטיבית והסובבים אותם.

הקרן תומכת בעבודות מחקר אשר נועדו לשפר ולקדם את איכות הטיפול והחינוך שמקבלים ילדים ובוגרים עם מוגבלויות אלו. תמיכה זו ניתנת על מנת לאפשר להם להגיע לאיכות חיים מיטבית במסגרת המשפחה, הקהילה והחברה בה אנו חיים.

* מותנה באישור תקציב 2025

המטרות:

מטרת הקרן לאפשר הגשה של הצעות ישימות בראש ובראשונה וכן כאלה שיש בהן חידוש, יצירתיות ותרומה מדעית לתחומים שונים הקשורים לשיפור איכות החיים של האדם עם מוגבלות והסובב אותו. ההצעות יכולות להיות ממגוון תחומי הדעת והדיסציפלינות השונות.

עדיפות תינתן להצעות מחקר שיעמדו בקריטריונים הבאים :

- שיתופי פעולה בין מוסדות אקדמיים בתוך ומחוץ לישראל
- מחקרים המשלבים גישות אינטר-דיסציפלינריות (בינתחומיות/חוצות תחומים)
- תפיסות מקצועיות ועדכניות
- חדשנות
- חיבור בין התאוריה לשדה
- עדיפות למחקרים המציעים מודל לתוכנית התערבות ו/או פיילוט ליישומן

שיפוט ההצעות:

הצעות המחקר שהתקבלו וענו על התנאים יעלו לדיון בוועדת המחקר של קרן שלם. הועדה משאירה לעצמה את הזכות לקבל ייעוץ אקדמי מקצועי בנושא האיכות, החדשנות, התרומה להעשרת הידע בנושא, התארגנות והיתכנות לביצוע המחקר.

במסגרת שיקוליה תביא הקרן בחשבון ניסיון קודם בהתנהלות החוקר ו/או רשות המחקר וכיו"ב, תהא רשאית שלא להתחשב בהצעתו כלל ו/או ליתן לה עדיפות פחותה על פני הצעות אחרות, הכל עפ"י שיקול דעתה המקצועי של הקרן.

מבנה ההצעה:

הצעות מחקר מפורטות של אנשים וגופים שמעוניינים לעסוק בעצמם בביצוע המחקר, יש להגיש בהתאם להוראות המצ"ב. ניתן להגיש הצעה מקדמית מקוצרת, בהתאם להנחיות הנמצאות בהמשך המסמך.

גובה המענק:

עבור כל הצעת מחקר תדון הועדה באופן ספציפי בגובה התמיכה, בהתאם לתקציב שיוגש בפורמט הקרן (על החוקר הראשי להיות בדרגת ד"ר ומעלה).

עבור עבודות תזה לתואר שני, תמיכת הקרן היא במלגה אישית לסטודנט בסכום של **7,000 ₪**.

עבור עבודות דוקטורט לתואר שלישי, תמיכת הקרן היא במלגה אישית לסטודנט בסכום של **10,000 ₪**.

עבור עבודות פוסט דוקטורט (בישראל בלבד), תמיכת הקרן היא במלגה אישית לסטודנט בסכום של **15,000 ₪**.

מי רשאי להגיש :

חוקרים וסטודנטים שהגישו את הצעת המחקר בעבר והיא נדחתה, לא יוכלו להגישה שוב. הצעת מחקר :

1. על החוקר הראשי להיות בדרגת ד"ר ומעלה.
2. על החוקר הראשי להיות חבר סגל במוסד אקדמי מוכר.
3. חוקר שהוא שותף במחקר שקיבל מענק מקרן שלם וטרם הסתיים – בין אם הוא חוקר ראשי ובין אם הוא חלק מצוות המחקר (חוקר שני וכיו"ב) לא יוכל להגיש או להיות שותף בהגשת הצעת מחקר חדשה, עד שזו הפתוחה תסתיים באופן פורמלי (דהיינו- הועבר תשלום אחרון בגין המחקר לרשות המחקר וכל המסמכים הנדרשים סופקו).
4. שלב הצעות מקדמיות - חוקר העומד בסעיף 3, יוכל להגיש לא יותר משתי הצעות מקדמיות בהן הוא חוקר ראשי או משני. בהנחה ששתי ההצעות תקבלנה אור ירוק, יצטרך להחליט איזה מהן תוגש לשלב ההצעות המלאות. (ראו סעיף הבא)
5. שלב הצעות מלאות – חוקר העומד בסעיף 3, יוכל להגיש הצעה אחת בלבד בה הוא חוקר ראשי או משני.

הצעת תזה/דוקטורט :

- על החוקר להיות סטודנט במוסד אקדמי מוכר בארץ או בעולם במסלול תזה או דוקטורט.

הצעת פוסט דוקטורט :

- על החוקר להיות סטודנט במוסד אקדמי מוכר בארץ בלבד במסלול פוסט דוקטורט.

פרסום:

על כל החוקרים שקיבלו מימון מלא או חלקי מקרן שלם, חלה חובת פרסום אודות תמיכת הקרן במחקריהם ובכל צורה של תפוצת המחקר.

הצגת תוצאות המחקר:

כל חוקר יתבקש על ידי הקרן להציג את תוצאות המחקר וההשלכות היישומיות לאוכלוסייה הרלוונטית לנושא, לפחות פעם אחת, על פי שיקול הדעת של הקרן ועל פי לוח הזמנים שיקבע במשותף עם החוקר.

מועד ההגשה:

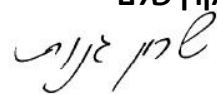
את הבקשות ניתן להגיש עד לתאריך **30 בנובמבר בכל שנה**. (הליך אופציונלי של הצעה מקדמית מפורט בהמשך) רק הצעות שתעמודנה בקריטריונים המוזכרים במסמך זה תועלינה לדיון בוועדה.

הגשת דוח מסכם:

מצ"ב [הוראות הגשת דו"ח מסכם](#) באתר קרן שלם. על החוקר לדעת מראש מה נדרש ממנו להגיש לקרן על מנת לקבל את המענק. חוקרים המתכננים לכתוב את העבודה באנגלית: יש לדעת מראש מהן דרישות הקרן להגשת הדו"ח המסכם בעברית.

בברכת הצלחה,

שרון גנות
מנהלת ידע ומחקר
קרן שלם

נוהל הגשת בקשה למענק מחקר/פוסט דוקטורט/דוקטורט/תזה

*פוסט דוקטורט בארץ בלבד

בקשה להשתתפות במימון מחקר תוגש בהתאם לפורמט המפורט להלן.
כל הקבצים המתבקשים בהנחיות ישלחו לקרן בפורמט דיגיטלי, בשפה העברית.
את ההצעות יש לשלוח לאפרת מיזני, מנהלנית התחום בדוא"ל - efrat@kshalem.org.il

על ההצעות להגיע למשרדי הקרן לא יאוחר מה- 30 בנובמבר בכל שנה.

תשובות יינתנו במהלך יולי-אוגוסט, בכל שנה.

אפשרות להגשת הצעה מקדמית מקוצרת

הקרן מאפשרת להגיש הצעות מקדמיות מקוצרות לחוקרים המעוניינים לוודא כי הצעתם רלבנטית לתחומי העניין של הקרן.
את ההצעה המקדמית יש להגיש עד לתאריך ה- 1 לספטמבר בכל שנה.
שימו לב –

1. חוקר שהוא שותף במחקר שקיבל מענק מקרן שלם וטרם הסתיים – בין אם הוא חוקר ראשי ובין אם הוא חלק מצוות המחקר (חוקר שני וכו') לא יוכל להגיש או להיות שותף בהגשת הצעת מחקר חדשה, עד שזו הפתוחה תסתיים באופן פורמלי (דהיינו- הועבר תשלום אחרון בגין המחקר לרשות המחקר וכל המסמכים הנדרשים סופקו).
2. שלב הצעות מקדמיות - חוקר העומד בסעיף הקודם, יוכל להגיש לא יותר משתי הצעות מקדמיות בהן הוא חוקר ראשי או משני. בהנחה ששתי ההצעות תקבלנה אור ירוק יצטרך להחליט איזה מהן תוגש לשלב ההצעות המלאות.

ההצעה המקדמית תוגש בשפה העברית בלבד, בקובץ וורד ותהיה בת 200-300 מילים (עמוד עד עמוד וחצי).

עליה לכלול:

- סוג הבקשה: מחקר/פוסט דוקטורט/דוקטורט/תזה (במקרה של פוסט דוקטורט, דוקטורט או תזה יש לציין את שם המנחה ואת פרטי ההתקשרות עימו: אימייל ונייד)
- שם החוקרים, המוסדות אליהם הם שייכים ופרטי התקשרות
- (תואר, שם פרטי, שם משפחה, נייד, אימייל, כתובת, טלפון, שיוך מחלקתי במוסד האקדמי)
 - במקרה של הצעת מחקר - האם חלק מצוות המחקר הינם דוקטורנטים?
 - במקרה של דוקטורט/פוסט דוקטורט – האם הצעה היא חלק ממחקר רחב יותר?
- שם המחקר
- רציונל ורקע קצר
- מטרות המחקר
- אוכלוסיית המחקר (נדגיש כי אוכלוסיית המחקר הינה של אנשים המאובחנים על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי עם מוגבלות שכלית התפתחותית, חושית, פיזית והנמכה קוגניטיבית והסובבים אותם).
- שיטת המחקר
- מהי חשיבות המחקר ומהן ההשלכות היישומיות שלו

את ההצעה המקדמית יש לשלוח בדוא"ל לשרון גנות, מנהלת התחום לאימייל: sganot@kshalem.org.il

במידה וההצעה תימצא מתאימה, ישלח אישור לחוקרים להגשת הצעה מלאה, כחודש לפני מועד הגשת ההצעות המלאות, (כלומר עד 30 בנובמבר בכל שנה).

*אין באישור זה משום התחייבות לאישור ההצעה המלאה!

מבנה הצעה המלאה

מי רשאי להגיש הצעה מלאה -

1. חוקר שהוא שותף במחקר שקיבל מענק מקרן שלם וטרם הסתיים – בין אם הוא חוקר ראשי ובין אם הוא חלק מצוות המחקר (חוקר שני וכו') לא יוכל להגיש או להיות שותף בהגשת הצעת מחקר חדשה, עד שזו הפתוחה תסתיים באופן פורמלי (דהיינו- הועבר תשלום אחרון בגין המחקר לרשות המחקר וכל המסמכים הנדרשים סופקו).
2. שלב הצעות מלאות – חוקר העומד בסעיף 1, יוכל להגיש הצעה אחת בלבד בה הוא חוקר ראשי או משני.

הצעת המחקר המלאה תהיה בשפה העברית ובהיקף של לא יותר מ-8 עמודים, ברווח של שורה וחצי. על כל הדפים בהצעה להיות ממוספרים.

שימו לב – אין לעבור את היקף העמודים המצוין. הצעה שתחרוג מהיקף זה תוחזר לחוקר.

יש להגיש את ההצעה בשני פורמטים –

1. פורמט מלא כמפורט בסעיפים 1-11
2. פורמט אנונימי המכיל רק את סעיפים:
 1. א
 2. א

סעיפים 3-9 במלואם.

יש לוודא שאין בגוף ההצעה אזכור של שמות החוקרים המגישים!

יש לשלוח את ההצעה בשני הפורמטים בקובץ **word** באמצעות המייל לכתובת: Efrat@kshalem.org.il

ההצעה תכלול את הסעיפים הבאים:

1. סוג הבקשה

- א. סוג הבקשה: תזה/פוסט דוקטורט/דוקטורט/מחקר
- ב. כאשר המענק מבוקש לצורך פוסט דוקטורט/דוקטורט/תזה
 - יש לציין את שם מבקש המענק ואת שם המנחה.
 - יש לציין האם הצעת הדוקטורט/פוסט דוקטורט היא חלק ממחקר רחב יותר.
- ג. כאשר המענק מבוקש לצורך מחקר
 - יש לציין את שמות כל החוקרים.
 - יש לציין האם חלק מצוות המחקר הינם דוקטורנטים/פוסט דוקטורנטים.

***** חשוב להדגיש**

שמות החוקרים אשר יופיעו על הדו"ח הסופי המסכם, יהיו שמות החוקרים אשר צוינו בהצעת המחקר הראשונה. הקרן לא תיתן כפל תמיכות לאותו נושא מחקרי. דהיינו, לא תתקבל תמיכה עבור מחקר, פוסט דוקטורט ודוקטורט העוסקים באותו נושא.

2. פסקת שער

- א. שם המחקר.
- ב. צוות המחקר – שם מלא, מקום עבודה ותפקיד, כתובת, מספר טלפון בבית בעבודה, כתובות דואר אלקטרוני.
- ג. במקרה של תזה/דוקטורט/פוסט דוקטורט יש לציין את שם המנחה המלא, אימייל ונייד.
- ד. הגוף במסגרתו מוגשת ההצעה.

ה. האם צוות המחקר ממוסדות אקדמיים שונים?

א. האם נושא המחקר משלב גישות אינטר-דיסציפלינריות (בינתחומיות/חוצות תחומים)? יש לציין בחלק זה באילו גישות מדובר בצורה ברורה במספר משפטים בלבד.

3. תמצית

תמצית של כ-200 מילים שתציין את מטרת המחקר, חשיבותו לנושא המוגבלות הרלבנטית (מוגבלות שכלית התפתחותית, חושית, פיזית והנמכה קוגניטיבית) ושיטת ביצוע המחקר.

4. מבוא

סקירת ספרות רלוונטית, המציגה לכל היותר 10 פריטי מקורות עדכניים מהשנים האחרונות. רשימה ביבליוגרפית (ראו סעיף 8) תצורף כנספח (רשימה זו אינה נכללת בשמונת העמודים של הצעת המחקר והיא תכלול לכל היותר 10 פריטי מקורות עדכניים שהופיעו בסקירת הספרות).

5. רציונל ומטרות:

- רציונל המחקר.
- פירוט מטרת המחקר, שאלותיו ו/או השערותיו.
- פירוט חשיבותן של מטרת המחקר לנושא המוגבלות הרלבנטית ולקידום גוף הידע התיאורטי בנושא.

6. שיטות המחקר

- אוכלוסיית המחקר (נדגיש כי אוכלוסיית המחקר הינה של אנשים המאובחנים על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי עם מוגבלות שכלית התפתחותית, חושית, פיזית והנמכה קוגניטיבית והסובבים אותם).
- מערך המחקר ומהלכו. אם המחקר מתוכנן ליותר משנה אחת יש לפרט את תוכניות המחקר לכל שנה בנפרד.
- שיטת הדגימה.
- המקורות לנתונים והשיטות לאיסופם.
- עיבודים סטטיסטיים מתוכננים, אופן עיבוד הנתונים הגולמיים, לרבות עיבודים סטטיסטיים.
- תיאור כלי המחקר (אין לצרף את כלי המחקר עצמם).

7. ההשלכות ופוטנציאל יישומי

- מהן ההשלכות היישומיות של ממצאי המחקר לנושא המוגבלות הרלבנטית.
 - מהי האוכלוסייה (גופים, מקבלי שירות, אנשי מקצוע, מטפלים, מדריכים וכו') בארץ אשר תצא נשכרת מהדרכה בנושא המחקר.
- לדוגמא – מיהם אנשי המקצוע בתחום אותם היית רוצה לזמן להצגת תוצאות המחקר ?

8. רשימה ביבליוגרפית

- רשימה ביבליוגרפית
- ** רשימה זו אינה נכללת בשמונת העמודים של הצעת המחקר והיא תכלול לכל היותר 10 פריטי מקורות עדכניים שהופיעו בסקירת הספרות – ראה סעיף 4.

9. אופן הכתיבה

א. החוקרים מתבקשים להגיש את הצעות המחקר כתובות על פי כללי הכתיבה האקדמית המקובלים. ניתן להיעזר בהנחיות [בקיטור המצורף](#).

ב. חוקרים המעוניינים להגיש הצעת מחקר בשפה האנגלית יפעלו על פי ההנחיות הבאות :

- יש להגיש שני קבצים לפי הפירוט הבא:

1. פורמט מלא המכיל :

הצעה באנגלית שתכלול את סעיפים : 10-2 – חלק זה לא יעלה על 8 עמודים
חלק מקוצר בעברית שיכלול את סעיפים 1, 2, 3, 5, 6 ו-7. חלק זה לא יעלה על 6 עמודים בלבד.

2. פורמט אנונימי המכיל :

הצעה באנגלית שתכלול את סעיפים : 2. א בלבד , ובנוסף, סעיפים 10-3
חלק זה לא יעלה על 8 עמודים
חלק מקוצר בעברית שיכלול את סעיפים: 1. א בלבד, ובנוסף סעיפים 2, 3, 5 ו-7.
חלק זה לא יעלה על 6 עמודים בלבד.

10. משאבים דרושים

במקרה של מחקר שאינו פוסט דוקטורט או דוקטורט או תזה יש לצרף :

א. תקציב הכולל הדרוש להשלמת המחקר המפורט לסעיפים ומחולק לשנים קלנדריות.

במקרה של תמיכות נוספות יש להציג תקציב הכולל תמיכות אלו.

את פורמט התקציב, אותו יש לצרף בגוף המחקר, ניתן להוריד [מהקישור <>](#).

יש להעתיק את הטבלה לגוף ההצעה תחת סעיף 9 - המשאבים הדרושים.

יש לשלוח את קובץ האקסל של התקציב **בנוסף באמצעות המייל**.

***הקרן אינה מממנת ציוד שאינו מתכלה, עריכה לשונית, תרגום לשפות שונות, השתתפות בכנסים, פרסום בכתבי עת ושכר חוקרים ראשיים.

***הקרן מממנת עלות הנגשה ופישוט לשוני של כלי מחקר עבור אנשים עם מש"ה שנעשו על ידי גוף מקצועי ומוסמך לנושא, יש לכתוב בהצעת המחקר על ידי מי יבוצע הליך ההנגשה והפישוט הלשוני.

ב. לו"ז מפורט לביצוע המחקר.

ג. יש לציין בפרק זה האם יש למחקר מקורות מימון נוספים.

**מסמך התקציב שיצורף להצעת המחקר כן נכלל בשמונת העמודים של הצעת המחקר .

11. חוקרים/סטודנטים אשר קיבלו בעבר מענק מחקר מקרן שלם

במקרה בו המחקר הסתיים, על החוקר לצרף רק בפורמט המלא (שאינו אנונימי) בתחילת הצעת המחקר, (לאחר פסקת השער) פסקה המתייחסת לפירוט המחקר/ים אשר קיבלו בעבר מענקים מקרן שלם הכוללים :

א. שם המחקר

ב. השנה בו התבצע

ג. רשות המחקר בה התקיים,

ד. גובה מענק המחקר אשר קיבל מקרן שלם

בנוסף יתייחס החוקר לסוגיות באות :

א. באילו אופנים המחקר מיושם ?

ב. האם שאלת המחקר אוששה ?

ג. היכן פורסם המחקר ? החוקר רשאי לצרף העתקי פרסומים

ד. האם המחקר הוצג במקום העבודה ? בכנסים ? במקומות הדרכה ?

12. מסמכים נוספים

אנא קראו בעיון את סעיף זה והקפידו לשלוח את האישורים הנדרשים. האישורים לא נכללים במניין 8 העמודים של ההצעה. יש לשלוח את האישורים כקבצים בודדים. אין לצרף להצעות נספחים נוספים מעבר למה שצויין.

לפוסט דוקטורט/דוקטורט/תזה –

- קורות חיים של הסטודנט מגיש ההצעה
- אישור המוסד האקדמי של הצעת המחקר (הוועדה לא תדון בהצעות שלא אושרו על ידי האוניברסיטה) (אישור של המנחה אינו נחשב אישור המוסד האקדמי!)
- אישור וועדת האתיקה להצעת המחקר מהמוסד האקדמי. (על האישור להיות ממוען לחוקר או למנחה ולכלול את שם המחקר המוצג בהצעת המחקר, על האישור להיות בתוקף).
- מחקרים שיש בהם התערבות רפואית/פולשנית בבני אדם **מחייבים הצגת אישור הלסינקי בתוקף. (על האישור להציג את שם המוסד, את שם המחקר המוצג בהצעת המחקר ואת שם החוקר או המנחה). על האישור להיות בתוקף ושלם (לא יתקבלו אישורים זמניים או טופס 16 ללא טופס 17 וכיוב').**
- אישור על סיום הכשרה אתית מאחד הגופים המוכרים (NIH ,CITI ,GCP)

* סטודנטים לתואר שני ושלישי מגישי הצעות מחקר ממוסדות אקדמאיים שמחוץ למדינת ישראל יגישו בנוסף :

- א. אישור מהמועצה להשכלה גבוהה בישראל כי המוסד האקדמי בחו"ל מוכר על ידה.
- ב. מסמך פורמלי מהמוסד האקדמי בחו"ל על מסלול הלימודים הרלבנטי - תנאי קבלה, מי עומד בראש התוכנית, מהי תוכנית הלימודים ורשימת סגל המרצים.
- ג. התחייבות לחבור למנחה מן התחום האקדמי הרלבנטי בדרגת ד"ר ומעלה מהארץ או העולם לטובת בקרה, הדרכה והנחיה אקדמית בעת כתיבת העבודה. המנחה יזכר בדו"ח המסכם שיוגש לקרן שלם.
- ד. חוקרים המעוניינים להגיש הצעת מחקר בשפה האנגלית יפעלו על פי ההנחיות הכתובות במסמך זה, סעיף 9ב'. שימו לב שישנם חלקים שיש להגיש בשפה העברית.
- ה. באחריות החוקר לקרוא את ההנחיות להגשת דו"ח מסכם בשפה האנגלית בקישור המצורף. שימו לב שישנם חלקים שיש להגיש בשפה העברית.

למחקר -

- קורות חיים ורשימת פרסומים עיקריים של החוקרים.
- רשימת קרנות אחרות מהן התקבלה או טרם התקבלה תשובה.
- אישור מרשויות המוסד כי מגיש ההצעה הנו חבר סגל אקדמי במוסד (לפחות החוקר הראשי, כמו כן, עליו להיות בדרגת ד"ר ומעלה).
- אישור וועדת האתיקה להצעת המחקר מהמוסד האקדמי. (על האישור להיות ממוען לחוקרים הראשיים ולכלול את אותו שם המחקר המוצג בהצעת המחקר, על האישור להיות בתוקף).
- מחקרים שיש בהם התערבות רפואית/פולשנית בבני אדם **מחייבים הצגת אישור הלסינקי בתוקף. (על האישור להציג את שם המוסד, את שם המחקר המוצג בהצעת המחקר ואת שמות החוקרים הראשיים, לא יתקבלו אישורים זמניים או טופס 16 ללא טופס 17 וכיוב').**
- אישור על סיום הכשרה אתית מאחד הגופים המוכרים (NIH ,CITI ,GCP)

נשמח לענות על כל שאלה באמצעות הדוא"ל : sganot@kshalem.org.il